

Bryssel, 12. toukokuuta 2023
(OR. en)

9190/23

Toimielinten välinen asia:
2023/0053(COD)

TRANS 184
CODEC 818

ILMOITUS

Lähtettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Kom:n asiak. nro:	6795/23 + ADD 1
Asia:	Neuvoston istunto (liikenne, televiestintä ja energia) 1. kesäkuuta 2023: valmistelu Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi ajokorteista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2022/2561 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1724 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/126/EY ja komission asetuksen (EU) N:o 383/2012 kumoamisesta – Periaatekeskustelu

1. Ministereitä pyydetään käymään ajokorttidirektiivin¹ neljättä uudistusta koskeva periaatekeskustelu neuvoston (liikenne) 1. kesäkuuta 2023 pidettävässä istunnossa. Puheenjohtajavaltio on laatinut tausta-asiakirjan (liitteessä) ja kysymyksiä, jotka auttavat jäsentämään keskustelua.

¹ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi ajokorteista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2022/2561 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1724 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/126/EY ja komission asetuksen (EU) N:o 383/2012 kumoamisesta (ST 6795/23 + ADD 1).

2. Pysyvien edustajien komiteaa pyydetään panemaan merkille tämän ilmoituksen liitteenä oleva puheenjohtajavaltion tausta-asiakirja ja toimittamaan se neuvostolle mainittua periaatekeskustelua varten.
-

Ajokorttidirektiivin neljäs uudistus
Liikenneministerien periaatekeskustelu TTE-neuvoston istunnossa
1. kesäkuuta 2023

Taustatietoa

Ajokorttisäännöt ovat osa sääntöjen EU:n tason asteittaista yhdenmukaistamista, joka alkoi vuonna 1980, kun ensimmäinen ajokortteja koskeva direktiivi hyväksyttiin. Viimeisin merkittävä uudistus oli vuonna 2006 tehty kolmas uudistus, joka oli pantava täytäntöön jäsenvaltioissa saattamalla se osaksi kansallista lainsäädäntöä tammikuuhun 2013 mennessä. Ehdotus direktiivin korvaamisesta neljännellä uudistuksella hyväksyttiin komissiossa 1. maaliskuuta 2023 osana tieliikenneturvallisuuspakettia sen jälkeen, kun ehdotusta koskevat arviointi² ja vaikutustenarviointi³ oli saatu valmiiksi.

Yleiset tavoitteet EU:n tason toimenpiteille ovat liikenneturvallisuuden parantaminen ja henkilöiden vapaan liikkuvuuden helpottaminen. Kyseiset toimenpiteet koskevat käytännössä kaikkia nykyisen direktiivin aiheita, erityisesti ajotaitojen ja tietojen parantamista ja kokemuksen lisäämistä, vaarallisen käyttäytymisen vähentämistä, kuljettajien riittävän fyysisen ja henkisen hyvinvoinnin tarkistamista, toimia väärentämisen ja ajokorttikeinottelun torjumiseksi, hallinnollisen yhteistyön puitteita sekä vapaan liikkuvuuden esteiden poistamista muun muassa yksinkertaistamalla hallinnollisia prosesseja ja vaatimuksia.

Neuvoston valmisteluelimet aloittivat ehdotuksen tarkastelun 8. maaliskuuta 2023.

Puheenjohtajavaltio on aloittanut kompromissiehdotusten⁴ työstämisen.

² Ajokorteista 20. joulukuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/126/EY arviointi (SWD(2022) 17 final), jota tukee kesäkuussa 2021 teetetty ulkopuolinen tutkimus.

³ ST 6795/23 ADD 2 ja 3.

⁴ Keskitytään ”lohkoihin 3 ja 4”, jotka käsittävät 8 ja 10–18 artiklan ja niihin liittyvät liitteet.

Tieliikenneturvallisuus

Liikenneturvallisuudesta vuonna 2017 annetuissa neuvoston päätelmissä⁵, joissa vahvistettiin niin kutsuttu Vallettan julistus, muotoiltiin jäsenvaltioiden sitoumukset eri toiminta-aloilla liikenneturvallisuuden parantamiseksi ja tuettiin komission tieliikenneturvallisuuspolitiikan kehystä 2021–2030⁶, jossa komissio sitoutui uudelleen EU:n keskipitkän aikavälin tavoitteeseen vähentää kuolemantapauksia ja vakavia loukkaantumisia 50 prosentilla vuoteen 2030 mennessä vuoteen 2020 verrattuna ja toisti kunnianhimoisen tavoitteensa vähentää kuolemantapauksien ja vakavien loukkaantumisten määrä EU:n teillä lähes nollaan vuoteen 2050 mennessä (”Vision Zero”).

Ajokorttidirektiivi on kyseisen strategian tärkeä pilari, ja se vaikuttaa suoraan EU:n kansalaisiin.

Uusia tai yhdenmukaistettuja elementtejä ovat muun muassa seuraavat:

- vähintään kahden vuoden koeaika aloitteleville kuljettajille kattaa kaikki ajokorttiluokat ja tehostetut tarkastukset (erityisesti rattijuopumuksen osalta);
- avustettu ajoharjoittelu autoilla ja kuorma-autoilla 17 vuoden iästä alkaen ajokokemuksen saamiseksi;
- säännöllisen uusimisajan pidentäminen 15 vuoteen moottoripyörien ja henkilöautojen osalta mutta kuitenkin niin, että voimassaolo keskeytyy 70 vuoden iässä, jotta ajokuntoa voidaan arvioida tiheämmin välein;
- terveystietojen resurssien tarkempi kohdentaminen henkilöauto- ja moottoripyöräkorttien osalta asettamalla vaatimus terveydentilan itsearviointiin, jonka avulla voidaan määrittää, onko ennen myöntämistä tehtävä lääkärintarkastus tarpeen;
- kolmannen maan tieliikenneturvallisuuden tason vastaavuudesta EU:n tasolla (komissiossa) tehty päätös, joka sallii kaikilta osin tunnustetun ajokorttien vaihtamisen.

⁵ ST 8666/1/17 REV 1, hyväksytty 8. kesäkuuta 2017.

⁶ Seuraavat askeleet kohti nollavisiota (”Vision Zero”) (SWD(2019) 283 final).

Teknologian kehitys ja digitalisaatio

Kuten aiemmissakin uudistuksissa, nykyisiä säännöksiä on päivitettävä teknologian kehityksestä johtuen. Tämä koskee seuraavia:

- henkilöautokortin automaattinen voimaantulo kahden vuoden kuluttua raskaampien vaihtoehtoisella polttoaineella toimivien autojen osalta;
- helpotetaan käsivaihteisella ajoneuvolla ajamista, kun ajoharjoittelu on tehty automaattivaihteisella ajoneuvolla;
- laajennetaan teoriatesti, joka kattaa asenteet suojattomia tienkäyttäjiä kohtaan, vaarojen ennakoinnin, kehittyneiden ajo-ohjausjärjestelmien avulla ajamiseen liittyvät riskit, tiedot vaihtoehtoisella polttoaineella toimivien ajoneuvojen turvallisuusnäkökohdista ja päästöjen rajoittamiseen tähtäävän ajokäyttäytymisen;
- käytetään simulaattoreita, jotta voidaan käytännössä testata reaktioita vaarallisissa tilanteissa.

Ehdotuksen tärkeimpänä uutena osa-alueena on digitaalisen ajokortin pakollinen käyttöönotto⁷. Digitaalisen ajokortin on oltava sähköinen ja sähköisesti varmennettava. Tällaisen ajokortin ominaisuuksia olisi kehitettävä yhdessä eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon kanssa, jonka tarkoituksena on kattaa verkkopalvelut, liikkuminen ja ajokortit, terveys, koulutus, digitaalinen rahoitus ja matkustusvaltuudet, EU:n digitaalisten tunnisteiden varmentamiseksi kaikissa jäsenvaltioissa. Asiaan liittyvien ehdotusten odotetaan valmistuvan vuoden 2023 lopussa. Digitaalisen ajokortin haltijan olisi voitava uusia tai vaihtaa ajokorttinsa unionissa jäsenvaltioiden tarjoaman digitaalisten palvelujen portaalin kautta. Myönnettävien ajokorttien on määrä olla oletusarvoisesti digitaalisia, mutta kansalaiset voivat halutessaan pyytää fyysistä ajokorttia tai molempia.

⁷ Kutsutaan asiaa koskevan ISO-standardin mukaisesti ”mobiiliajokortiksi”.

Kysymykset:

1. Miten ajokorttidirektiivi voi mielestäsi edistää entisestään tieliikenneturvallisuutta unionissa?
 2. Mitä mieltä olet siitä, että ajokortin myöntäminen tai uusiminen edellyttää terveydentilan itsearviointia?
 3. Tarjoaako ehdotus oikeat osatekijät digitalisaation ja teknologiseen kehitykseen sopeutumisen kannalta? Mitä olisi mielestäsi pidettävä keskeisinä tekijöinä digitaalisten ajokorttien suunnittelussa ja täytäntöönpanossa (esim. suhteessa EU:n standardeihin, valvottavuuteen, vaiheittaiseen käyttöönottoon ja fyysisten ajokorttien asteittaiseen korvaamiseen)?
-